

סוללים דרך

בונים חירות תודעתית

מאמרי השבוע
כ"ט ניסן - ג' אייר
ה'תשפ"ה

מי אנחנו?

'סוללים דרך' הינו מיזם העוסק בתודעה והסברה שהחל לפני מספר שנים לאור הצורך להבין את המתרחש במרחב הציבורי באופן ענייני, ללא משוא פנים ומתוך שיח בוגר ומקצועי.

לאט לאט הצטרפו למיזם אנשים רבים, עד שכיום הקהילה הגיעה לכ-17 אלף חברים (!) שמקבלים מאמר בכל יום.

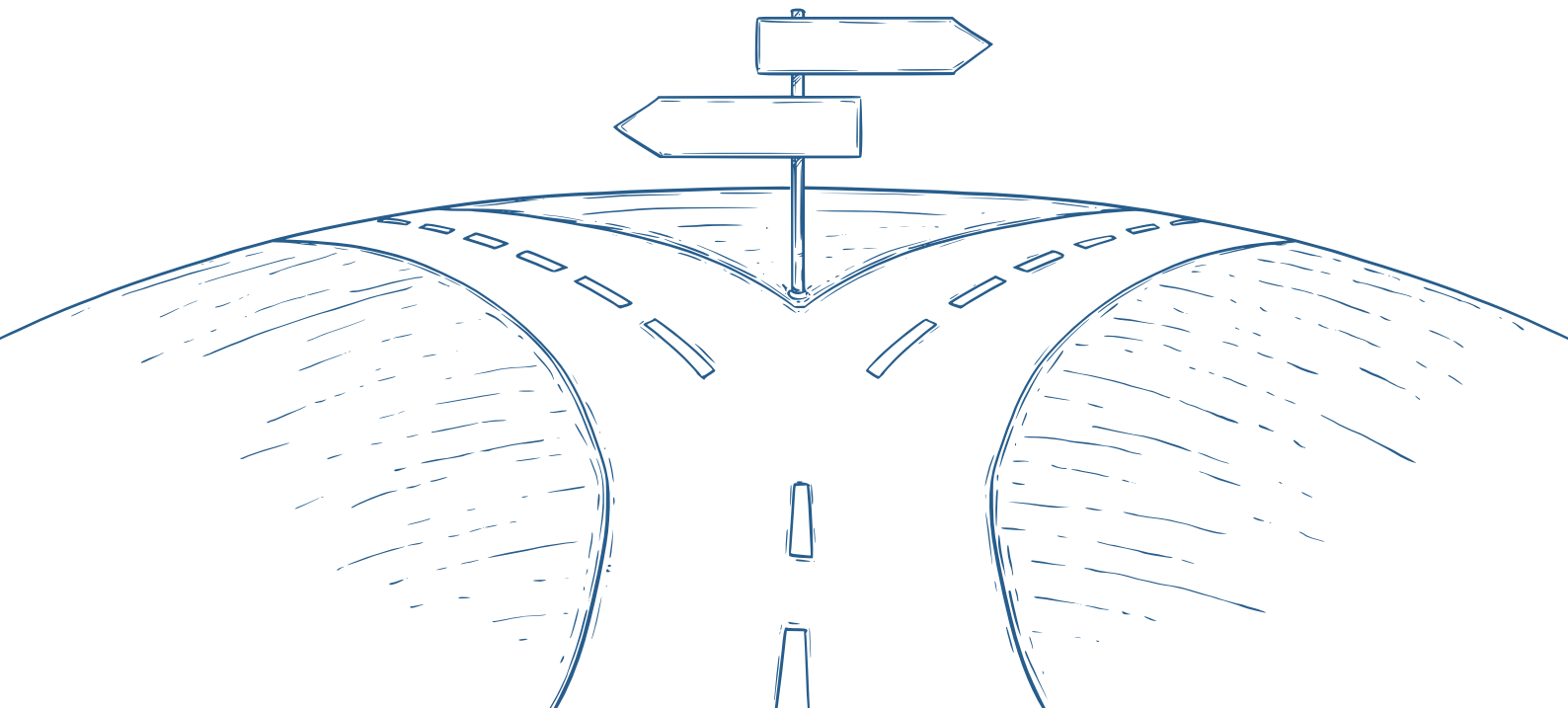
ב'סוללים דרך' אנו נוהגים לומר ש'אין לך דבר פרקטי יותר מתיאוריה טובה'.

כלומר, המיזם מאפשר לתחושות האינטואיטיביות הפשוטות של רבים, לעבור מתחושות בטן להמשגה ברורה ולתודעה סדורה. רק אדם בזה הופך להיות 'אקטיביסט' מדויק הפועל בהתאם לרוח לאומית, ציונית ויהודית.

אנו משתדלים לסקל את אבני הנגף מנהר החיים הישראליים על מנת לסייע בענווה לספינה הלאומית לנוע בבטחה ובגאון.

תגובות: office@solelim-derech.co.il

להפצת החוברת: דניאל 052-757-5290

תוכן עניינים

- א העברת לפיד ההנהגה ותודעת מלחמות ישראל 4
- ג חיבור אל הנצח או החמצה? 7
- ד על שריפות בין יום הזיכרון ליום העצמאות 10
- ה חילופי אליטות במשנת הרב קוק 11

העברת לפיד ההנהגה ותודעת מלחמות ישראל

עזרא הימן

א. לפני שלוש שנים צולמה בטלוויזיה הציבורית סדרה על טייסת הפנטומים 201 במלחמת יום הכיפורים, אחד הסמלים הבולטים של מלחמות ישראל. את אחד הראיונות האחרונים נתן האלוף במיל' גיל רגב, שכיהן בהמשך הדרך כראש להק כוח אדם בחיל האוויר וראש אכ"א. גיל רגב הוא איש ארץ ישראל הישנה והטובה. גדל במושב בעמק חפר, איש עם חיבור לארץ ולמדינה, עם שירות ארוך בחיל האוויר ובמלחמות ישראל. **בראיון המסכם של הסדרה הוא העביר מסר, שבמידה רבה צבע את הסדרה כולה: כבר לא טוב למות בעד ארצנו. הכל הושחת והפך לחסר טעם.** לנכד שלו הוא ימליץ לסכן את עצמו רק עבור השלום ולא עבור המלחמה (יובהר שהראיון נערך בתקופת ממשלת בנט-לפיד).

חצי שנה אל תוך מלחמת חרבות ברזל, רגב נתן ראיון המשך לסימה קדמון ובו חיזק והקצין את העמדה שהביע באותו ראיון בסדרה.

אל"מ במיל' זאב רז עבר גם הוא מסלול של ארץ ישראל היפה. הוא גדל בקיבוץ גבע בעמק יזרעאל, הדריך בנוער העובד והלומד והתגייס גם הוא לטיס. הוא שירת כמפקד טייסת בראש המבנה שפוצץ את הכור הגרעיני בעיראק לפני יותר מארבעים שנה, וזכה בצל"ש הרמטכ"ל. אולם מאז ועד היום משהו השתבש. **לפני שלוש וחצי שנים, אחרי בריחת המחבלים ובראשם זביידי מכלא גלבווע, כתב רז ואמר בראיון שבריחתם משמחת אותו.**

שני האנשים האלה ושני הראיונות האלה מגלים במידה רבה את מה שקרה **לשכבה שלמה בחברה הישראלית שהייתה חוד החנית של מלחמות ישראל:** מיאוס ומרידה בערכן הלאומי והמוסרי של מלחמות ישראל בדור הזה.

ב. הדברים היחידים שיכולים לגרום לנו לשלוח את עצמנו ואת ילדינו למלחמה הם **תחושת שייכות חזקה לעם ישראל, ותודעת הזדהות מוסרית איתנה עם המלחמה נגד הקמים עלינו.** מסירות לאומית, לעיתים עד כלות הנפש, אינה יכולה להתקיים בעולם שלנו בלי תחושת שייכות חזקה לסיפור של עם ישראל המצדיקה את המוכנות לסכן את החיים עבורו, ובלי תודעה מוסרית עמוקה של מאבק על טוב מול רע.

לא לחינם ציינתי שני מקרים שקרו לפני כהונת הממשלה הנוכחית. המרד נגד ערכה הצודק של המלחמה לא התחיל בגלל הממשלה הנוכחית, הוא רק הושלך עליה לאחר מעשה.

הדור הקודם של החלוציות הציונית היה בעל חזון קצר-טווח, שנבנה על בריחה מפני הפוגרומים, ובאופן עמוק יותר נקשר לשייכות לחזון של חברת מופת סוציאליסטית. חיבור לייעוד השורשי של העם היהודי נעדר מהתודעה, ולכן אורך הנשימה של היכולת להילחם במסירות נגד הקמים עלינו הוא קצר ומקוטע.

”
מסירות
לאומית,
לעיתים עד
כלות
הנפש,
אינה
יכולה
להתקיים
בעולם
שלנו בלי
תחושת
שייכות
חזקה
לסיפור של
עם ישראל
המצדיקה
את
המוכנות
לסכן את
החיים
עבורו

”
מי שנמנע
ממלחמות
בטווח הקצר
משלם מחירים
גבוהים של חיי
אדם בטווח
הארוך

ההיסטוריונית פרופ' אניטה שפירא סקרה בספרה "חרב היונה" את הקושי הגדול של הכוח החלוצי בארץ ישראל להסתגל לרעיון של מימוש חזון ציוני עם מאפיינים של מלחמה מתמדת נגד רוע הקם עלינו. החלום הסוציאליסטי על מציאות סוגה בשושנים החליף אחרי דור את האדרת לסיפורים על "פתרון מדיני צודק ובר-קיימא".

הציפייה הזו הייתה מנותקת ממציאות החיים שלנו בארץ ישראל. ציפייה כזו מייצרת אכזבה. **האכזבה מייצרת עייפות.** העייפות מייצרת מרמור. המרמור מייצר חיפוש אשמים, ואוטוטו מגיעים אנשיו לכך שהם זורקים לכל עבר שישלום עושים עם אויבים, **ואם זה לא מצליח אז כנראה האויב האמיתי הוא בפנים.**

מה שהדור הזה סירב ללמוד הוא, שמי שנמנע ממלחמות בטווח הקצר משלם מחירים גבוהים של חיי אדם בטווח הארוך. מי שבורח ממלחמה - המלחמה רודפת אחריו, ובמחירים כפולים ומכופלים. **ובעיקר, מי שאינו מונע מהייעוד היהודי של עם הנצח - לא ישרוד, ואפילו לא יצליח להבין את המסירות הנדרשת כדי להכריע חברה עם חזון דתי אסלאמי רצחני, שמימושו הוא כליוננו.**

ג. **מסירות של יציאה למלחמה מתוך חיבור לייעוד ולחזון הנבואי העתיק שלנו אינה כלואה בתוך מלחמות נצח.** איננו חושבים שלנצח תאכל החרב. לא התברכנו בברכה "על חרבך תחיה". אנחנו גם יודעים לראות בוודאות בקצה הדרך את "לא ישא גוי אל גוי חרב", אך באותה מידה אנחנו יודעים **לא להאיץ בצורה שקרית את קרבתה המדומיינת של תקופה זו.** אנחנו כופרים במשפט המפורסם באותו שיר לשלום - "אל תגידו יום יבוא, הביאו את היום", שהתלהבות ממנו והלהיטות לסיים את עידן המלחמות גרמו לכל כך הרבה שפיכות דמים בעם ישראל.

אנחנו יודעים שממוש חזון נביאינו הוא תוצאה של הרבה תהליכים אחרים, לאומיים, חברתיים, רוחניים ומוסריים, תהליכים שסוציאליסטים מחולנים מכל אמונה לא יוכלו לעולם להבין. אנחנו גם זוכרים את הזיקה העמוקה של נבואת השלום "לא ישא גוי אל גוי חרב" לנבואה "כי מציון תצא תורה" לכל העולם.

איננו מתייאשים באמצע הדרך; אם צריך, אנו מוסרים את הזכות לשאת את לפיד ייעודו של העם היהודי ואת המלחמה על שרשרת הקיום שלנו לדורות הבאים.

ד. אותם לוחמים וגנרלים, אנשי ארץ ישראל היפה שהפכו למיואשים, ממורמרים ורעילים, תרמו בזמנם רבות לתקומתנו, אך בדור הזה הם הפכו בעצמם לידור המדברי של המשך צמיחת עם ישראל. הם בורחים מההתמודדות על הקומות הבאות של תקומתנו ופוחדים להסתכל בלבן של העיניים של אויבינו הקמים עלינו. הם לא מסוגלים להכניס אותנו לארץ - לקומה הבאה של החיים בארץ. הציונות שלהם כבר מתה, הם רואים רק את המוות, ולכן אינם מסוגלים לשלוח את ילדיהם למלחמה על הקומה הבאה של החיים כאן.

חשוב להבין את זה. לא כדי להקניט אותם, אלא כדי להיחלץ חושים ולקחת את הלפיד ללא מורא וללא רגשי נחיתות. אנשי אמונה יובילו את הדור הבא של החלוציות הלוחמת. את נשיכת השפתיים, את היכולת להחזיק כאב וייסורים של מסע הדרך, של מלחמות קשות - יחד עם נחישות, זקיפות קומה וביטחון מוסרי בהמשך נשיאת לפיד הגאולה של עם ישראל, וגם של העולם כולו.

**איננו
מתייאשים
באמצע
הדרך; אם
צריך, אנו
מוסרים
את הזכות
לשאת את
לפיד
ייעודו של
העם
היהודי
ואת
המלחמה
על שרשרת
הקיום
שלנו
לדורות
הבאים**

חיבור אל הנצח או החמצה?

אודי בן חמו

יום
הזיכרון
הינו יום
לאומי
כללי, אולי
היום הכי
לא פרטי
שניתן
להעלות
על הדעת.
חיילי
צה"ל
לבשו הרי
מדים
אחידים,
ביטלו
ממש את
פרטיותם
ועטו על
עצמם
'כאיש'
אחד בלב
אחד'
כלליות

רבי שלום בצלאל צדיקוב נולד ב-1853 וכונה 'המגיד צדיקוב'. הוא נולד בליטא ועסק בלימוד תורה לתינוקות של בית רבן וכן דרש לבעלי בתים על חיבת ציון.

בשנת 1906, בהיותו כבן 53, עלה לארץ ישראל ובה המשיך לדרוש ברבים בעד חלוציות ויישוב הארץ מבלי לנטוש את דרך המסורת שפה אהב. בנו שהלך למטולה כדי ללמוד את עבודת החקלאות וליישב נקודת יישוב רחוקה נפל ומת כתוצאה מדלקת ריאות קשה, משום שלא הפסיק את עבודתו בימים גשומים.

הידיעה על מות הבן לא הועברה למגיד צדיקוב, שלא הבין מה אירע לבנו ומדוע מכתביו כבר לא מגיעים, ויתכן שהבין שיודעי דבר מסתירים ממנו את הבשורה הקשה.

כך, כשהוא עטוף במחשבות על בנו, נכנס לבית הכנסת לקראת דרשת שבת הגדול.

רבים התאספו לשמוע את דרשתו שעסקה בחשיבות ירושת הארץ, יישובה במסירות וראייה בעין טובה את כל מי שמוסר את נפשו עליה.

באותו רגע נשמע קול בכי חרישי וצפצוף ציפורים קטן מעזרת הנשים. ואז, תוך כדי דרשתו, הרעים קולו של המגיד צדיקוב וקרא:

"יהודים! הם אינם אפיקורסים, הם גיבורים, הם גיבורי ארץ-ישראל... בעיני ראיתי את בני-הנעורים שלנו נופלים על באריקאדות, אבל לא בשבילנו..."

היום לפני שעה קיבלתי בשורה: נפל גיבור יהודי בארצנו, בשדנו. פועלים עבריים הביאו לי את הבשורה משדות הגליל".

כך, תוך התרגשות והתלהבות אמר:

"יהודים! קראו יחד עמי את הברכה: שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה!" (הסיפור המצמרר הזה המובא בקובץ "חולמים ולוחמים", צורף לאתר במלואו. מומלץ לקרוא אותו במקור).

א. ימי מלחמה הינם ימים בהם מובלט מאוד ההבדל התהומי באשר ליחס כלפי שורש חיינו ומשמעותם.

מי אנו ומה חיינו?

ככל שהתפיסה עמוקה ומבוררת יותר, כך מידת המסירות, נשיכת השפתיים ואורך הרוח לעמוד ולהתמודד עם בשורות קשות.

ב. יום הזיכרון הינו יום לאומי כללי, אולי היום הכי לא פרטי שניתן להעלות על הדעת.

חיילי צה"ל לבשו הרי מדים אחידים, ביטלו ממש את פרטיותם ועטו על עצמם 'כאיש אחד בלב אחד' כלליות גדולה ומפוארת של בנין רב עוצמה המבטא עולמות תוכן הלקוחים מהנצח.

”
**לעיתים לאור הקושי
 הטבעי וההישאבות
 לסיפור הפרטי יש
 החושבים שכדי להשתתף
 בכאב המשפחות
 ולהזדהות עמן ביום
 הזיכרון, עליהם להעצים
 ולהגדיל את הראייה
 הפרטית**

כך, דרך תחנות רבות, עד אלינו. כאן ועכשיו ממש.
כל חוליה שייכת לשרשרת ארוכה, וכמה שזה נשמע נדוש ככה זה אמיתי.

ג. התמקדות רק בכאבן הפרטי של המשפחות הינו מובן וטבעי. אנו מוקפים מכל עבר בסיפורי חיים פרטיים, מחולקים ומקוטעים.

ככה עובדת התרבות - היא מתמקדת בהקפאת תמונה במקום במבט רחב, ארוך ורציף הנתון בהקשר שלא החל בשמחת תורה התשפ"ד וגם לא בהרצל ובן גוריון, אלא באברהם אבינו ובמעמד הר סיני. צאו מהצמצום ותראו פלאות.

ד. אין לנו יכולת לגעת ולמשש את החזון הגדול; את הרעיון שלשמו אנו קיימים. רעיון הרי אי אפשר למשש ולכן אנו נאחזים במוחש, במשפחה בשר ודם ששילמה מחיר כה כואב במסירות ובגבורה.

אך כאן בדיוק טמון המוקש - אסור לנו להישאב רק לסיפור הפרטי. זהו עוול כלפי המשפחות עצמן.

הסיפור הפרטי הינו רק חלק מסיפור גדול. הוא לא כל הסיפור. **וככל שמחברים אותו באופן יותר עקבי ורציף לסיפור הגדול ככה הוא מקבל ערך גדול, מנחם ואמיתי יותר.**

ה. המגיד צדיקוב התייסר מרוב כאב וגעגוע על בנו שנהרג. תקראו במקור. זר לא יבין את הכאב והחור הנוצר בלב. **אך חיבור שכלי, מבורר, נקי מהשפעות פרטיות בין פועלו של בנו לתקופה, לאידיאל ולערך העומדים ביסוד החיים, אפשר לו להתנחם. שוב, הכאב לא עומעם, אולי אפילו הועצם, משום שכשיש ערך לחיים, האובדן מקבל משמעות עוד יותר גדולה. אך מנגד תפיסה כללית ושכלית יותר מאפשרת למצוא פשר ומשמעות לאובדן.**

ו. לעיתים לאור הקושי הטבעי וההישאבות לסיפור הפרטי יש החושבים שכדי להשתתף בכאב המשפחות ולהזדהות עמן ביום הזיכרון, עליהם להעצים ולהגדיל את הראייה הפרטית כמה שיותר ובכך תבוטא כלפיהן רגישות.

כמובן, חיבוק המשפחות נמצא במרכז, אך דווקא בגלל ההקשר - נפילת הבן או הבת, עקב היותם מגש הכסף של האומה. אין דבר יותר מנחם ומעצים מזה. ברגישות הראויה כמובן, ובאופן טבעי לגמרי.

ז. יום הזיכרון אינו אמור להיות יום הדיכאון. זהו יום מלא הוד וקדושה. יום של התבוננות, רצינות וחיבור של פרטים רבים מספור לצרור החיים הישראליים.

אל תטביעו את המשפחות ביגונן. העריצו אותן על היותן בעל כורחן לפידים מאירים במעלה הדרך העולה לירושלים.

ח. את המחיר היקר אי אפשר אמנם להחזיר, אך לתת לו פשר ומשמעות ולהעמידו במקום הנכון - חובה עלינו. ברגישות גדולה, ללא מילים והרצאות מפוצצות. במבט נכון, בעיניים טובות, ובחיבוק אמיץ.

ט. אמנם לא כל אחד מאיתנו הוא המגיד צדיקוב, אך לאחוז מעט, רק מעט, בשיפולי גלימתו יכולים גם אנו.

י. אנחנו רק בפתחו של יום גדול שיש הרבה מה להפיק ולקחת ממנו, אך באופן הזה, ודווקא באופן הזה, ניכנס נכון יותר אל יום עצמאותנו, כשכל הרגשות והמחשבות יופיעו בנו באופן מדויק יותר.

שנהיה ראויים.

”
את המחיר
היקר אי
אפשר
אמנם
להחזיר,
אך לתת לו
פשר
ומשמעות
ולהעמידו
במקום
הנכון -
חובה עלינו

על שריפות בין יום הזיכרון ליום העצמאות

אודי בן חמו

א. עוד מעט יסתיים יום הזיכרון ויפתחו אירועי יום העצמאות. אך במקום חגיגות ברחובה של עיר, ראויות או פחות, עיריות ברחבי הארץ קוראות לתושבים להסתגר בבתים, לסגור חלונות ולהפעיל מזגנים, **עקב השריפות המתפשטות**. לא פחות.

ב. המסר פשוט. כאילו אומרים לנו, **אם לא תתעוררו לראייה מפוקחת היודעת להבדיל בין טוב לרע ובין אמת לשקר, לא תוכלו לחגוג עצמאות כראוי**. תידרשו להישאר בבתים כאילו אתם בגלות חס ושלו.

ג. שריפות אינן פורצות סתם. גם אם מאוד חם וישנן רוחות. יש אויב מרושע ואכזר הרואה בנו מי שיש להשמידו. האויב הזה לא קורבן ולא מדוכא, הוא אויב. תפיסת עולמו פרוסה לעיני כל ולא מוסתרת. **האויב הזה חוגג כעת כשהוא רואה את עם ישראל רץ לכבות את השריפות במקום לחסל את מי שמייצר אותן**. כדאי להתעורר, כי אם לא, נחגוג עצמאות כשאנו ספונים בבית.

ד. על השואה היו מי ששאלו 'היכן היה אלוקים?', במקום לשאול שאלה פשוטה אחרת ואמיצה יותר - **'היכן היה האדם ולאן הגיעה התרבות?'** הכל בידיים שלנו, כמעט הכל. סיוע משמיים מגיע כשהאדם ממצה עד תום את מאמציו. אם רק נבין את תפקידנו, אם רק נפעל על פי מה שמקדם את המציאות ומסייע להתפתחותה ולא לוקח אותה לאחור, באימוץ תת תרבות הזויה הרואה בין היתר, באדם ששינה את מינו כדבר הראוי להשיא עליו משואה ביום חגה, נוכל באמת לצאת לחרות.

ה. ולמרות הכל, למרות כל הקשיים, ולמרות הבעיות - ראוי להודות בפה מלא על הפלא הזה שנקרא מדינת ישראל. **עד לא מזמן, היינו עלה נידף ברוח. כיום אנחנו רק ממששים באפילה אחר שורשי העץ המפואר שלנו**. חג עצמאות שמח.

”
על השואה היו מי
ששאלו 'היכן היה
אלוקים?', במקום
לשאול שאלה
פשוטה ואמיצה
יותר - 'היכן היה
האדם ולאן הגיעה
התרבות?'

חילופי אליטות במשנת הרב קוק

איתי אסמן

שיבת ציון
לא החלה
על ידי
תנועה
חילונית,
כפי
שמלמדים
בטעות
בתיכונים
הממלכתיים
החילוניים
ובאקדמיה
, אלא
קדמו לה
אנשי רוח

הרב קוק זצ"ל היה כידוע אוהב ישראל גדול, וידע ילקט ניצוצות מתופעות לאומיות ואוניברסליות. אך הוא גם מזהיר באחת מאגרותיו, שהציונות החילונית, עם כל הטוב שבה, עתידה להפוך למפלצת של שנהא.

האם הרב קוק היה נביא? מה הוא ראה לפני מאה שנים שמתגשם היום מול עינינו?

מדינת ישראל חוגגת 77 שנים להקמתה, אירוע מרגש מאוד. ככל שאדם מחובר יותר להיסטוריה של עם ישראל, מאז היווצרותו מאבות האומה דרך יציאת מצרים וירושת ארץ ישראל - הוא מבין שתהליך שיבת ציון והקמת המדינה הוא תהליך של גאולה וחלק בלתי נפרד מהייעוד של עם ישראל, להיות ריבוני בארצו - עם הקודש בארץ הקודש. אך מי שמביט על המאורע הזה במובנו הלאומי לבדו עלול לפספס בגדול את הייעוד האמיתי של עם ישראל.

שיבת ציון לא החלה על ידי תנועה חילונית, כפי שמלמדים בטעות בתיכונים הממלכתיים החילוניים ובאקדמיה, אלא קדמו לה אנשי רוח כמו הרב אלקלעי והרב קלישר, תלמידי הגר"א והבעל שם טוב, ועוד. וגם ה'חילונים' שעלו בעליות ההמוניות היו בעלי רקע דתי, הם היו 'דתל'שים' וספגו רעיונות דתיים בילדותם ובישיבות שבהן למדו.

באותה תקופה הייתה שאלה גדולה, האם הגאולה יכולה לבוא על ידי אנשים שאינם שומרי תורה ומצוות. אחד ההוגים המרכזיים שעסקו בנושא הזה היה הרב הראשי לארץ ישראל, הרב אברהם יצחק קוק זצ"ל. הוא הסביר באגרותיו ובכתבים רבים, שמשום שקיבוץ הגלויות ושיבת ציון הם ייעודו של עם ישראל, ממילא יש לראות בתהליך הזה גאולה, גם אם נעשה על ידי כופרים. עד כאן הדברים ידועים ומפורסמים.

הדבר הפחות ידוע הוא, שהרב קוק לא השלים בשום פנים ואופן עם הזלזול בדת שהיה נחלת חלק מאנשי העליות, וכן עם חילול השבת שלהם והתרבות החדשה שרצו להקים כאן. הוא מחה נגד מקרים של חילול שבת ותמך במוסדות חינוך המיוסדים על אדני הקודש. הוא גם ערך מסע רבנים בין המושבות, שמטרתו הייתה חיזוק הדת ותיקון הכשרות במושבות (ולא מפגשי 'קפה ומאפה' ליצירת 'חיבורים').

רק בתפיסה שטחית אפשר לתפוס את משנתו של הרב קוק ככזו שהכשירה את הציונות החילונית ללא סייגים, ושנשארה תקועה בקומה החילונית כאילו היא אידיאל העומד בפני עצמו. ב'אורות ישראל' (פרק ו פסקה ג) כתב הרב: "הלאומיות הישראלית (בניגוד ללאומיות הגויים, א"א) היא מְסֻדָּת על פי תביעה מוסרית גדולה וְעִמָּקָה, וְתִכּוּנָה מוֹסְרִית צְרִיכָה פְתוּחַ

”
**אנשים החושבים
שאפשר לבנות מדינה
רק על 'דרך ארץ' ובלי
תורה, סופם לפעול נגד
דרך זו בעצמם.
הלאומיות שלנו שונה
מזו של שאר העמים,
ובלי תורה ומצוות היא
לא תחזיק מעמד**

לעולם ואינה מתגדלת בטבע בעצמה. מהצד הלאומי... נמצא קיום המצוות, הוא היסוד המזין להחזקת כוח החיים של הלאומיות הישראלית”.

לרב קוק היה ברור באופן ודאי, שהדבר היחיד שמסוגל להחזיק את הלאומיות הוא הקישור לתורה ולמצוות, ובלי זה - התנועה הציונית נבול תיבול. וכך הוא כתב באגרת קמד: "...והיד הרמה המחקשת בהפקרות ודרכי הגויים, באין זכר לקדשת ישראל באמת, המחפה את חרסייה בסיגים של לאומיות מזיפת בגרורים של הסתוריה וחבת השפה, המלבישה את החיים צורה ישראלית מבחוץ במקום שהפנים כלו הוא אינו יהודי - העומד להיות נהפך למשחית ולמפלצת, ולבסוף גם כן לשנאת ישראל ודרך ישראל”.

ראיית העומק של הרב שופכת אור על המציאות הישראלית בדורנו. אנו רואים אנשים שעשו דברים גדולים בחייהם - רמטכ"לים, ראשי מוסד ושב"כ, אנשים שתרמו רבות לביטחונה של מדינת ישראל - מעודדים פתאום סרבנות בצבא, פוגעים בביטחון המדינה ומנותקים לחלוטין מהלאומיות. מה קרה להם?

ההסבר הוא, שהם חיו 'על אדי הדלק האחרונים' של מסורת ישראל שהייתה להוריהם ולסביהם. 'אדים' אלו גרמו להם למסור את הנפש למען המדינה. אך בזקנותם, הניתוק המוחלט מהמסורת גרם להם להילחם נגד מדינת ישראל. הצטרפו לכך גם מושגי ה"דמוקרטיה" ו"זכויות האדם" בצורתם המסולפת, שהפכו לדת החילונית הפרוגרסיבית החדשה, כאילו בג"ץ ושליחיו הם מייצגי צביון המדינה והיהדות היא הסכנה.

אולי בהתחלה היה אפשר לחשוב שהניתוק מהקודש יביא רק לפגיעה בקודש. אך בעם ישראל אין מציאות של ניתוק תמידי בין העם לבין היהדות, ולכן מי שנלחם נגד הקודש הישראלי סופו להילחם גם בקומות החול של העם - במדינה ובביטחון. כפי שנאמר בפרקי אבות: "אם אין תורה - אין דרך ארץ (היינו קיום יומיומי)".

אנשים החושבים שאפשר לבנות מדינה רק על 'דרך ארץ' ובלי תורה, סופם לפעול נגד דרך זו בעצמם. הלאומיות שלנו שונה מזו של שאר העמים, ובלי תורה ומצוות היא לא תחזיק מעמד. קומת החול הכרחית לבניית הביטחון, אך אם לא מצטרף לה הקודש, גם הביטחון יקרוס.

ככל שההתבטאויות של בכירים כאלה נעשות מוקצנות, כך ניכר יותר שהגענו לשלב חילופי ההגמוניה.

הרב קוק לא דיבר על דמויות שיכולות להנהיג את העם, אלא בעיקר על התקופה הגאולית שבה אנו נמצאים. רוב עיסוקו היה בהסברה על קומת החול, משום שזה היה חידוש גדול בזמנו; אך הוא ודאי לא ראה בה קומה בלעדית, אלא כזו שצריכה לינוק מקומת הקודש ולפתח אותה. לא למחוק את הייעוד האלוהי של עם ישראל.

ממילא, לדעת הרב קוק, האליטה שיכולה להנהיג את עם ישראל לעבר ייעודו היא רק כזו היונקת ממסורת ישראל, ולא כזו שבזה לה.

הרב קוק האמין, שכדי שעם ישראל יגיע לייעודו צריך שיקום גוף לאומי (מדינה), אך הוא ידע שהמקור של מפעל התחייה הוא בקודש. לכן הוא סייע לתנועה הציונית - לא מהסיבות שלהם, אלא כי הוא ראה בזה תהליך אלוקי, ויחד עם זאת הוא מחה וקבל נגד הזמורות הזרות שהשתרשו בחיינו הלאומיים. **כיום אנחנו רואים בחוש שהמשברים הלאומיים נעוצים בחולשות רוחניות, ולכן התיקון של התנועה הציונית הוא בהשבתה למקור הקודש.**

התנועה הציונית החילונית צדקה כשהתקוממה נגד המצב הגלותי, כי רק כשאנחנו עצמאיים בארצנו אנחנו חירותיים. אך זהו רק השלב הראשון של התחייה, **שם ניתקע בו אנחנו עלולים, כאמור, להגיע למצב שבו אליטה נלחמת נגד המדינה והורסת את קומת החול שהיא בעצמה בנתה.** השלב הלאומי הבא אחרי התנועה הציונית החילונית הוא המצב שאנחנו מפסיקים להתבייש ביהדותנו ומתחברים לנשמה הישראלית שה' נטע בנו, וקל וחומר שאיננו נלחמים נגד היהדות. הנשמה הזו היא מה שהניע את התחייה הלאומית, גם אם זה היה בצורה גנוזה.

ייעודנו הוא לא להיות מדינה עם שלטון בג"ץ, אלא ממלכת כהנים וגוי קדוש. **מי שנלחם בקודש או מתבייש בו לא יוכל להיות אליטה או הגמוניה במדינת ישראל; הוא אדם גלותי שלא מבין את התמורות שחלו בהיסטוריה ובמגמה האלוהית.** זה כמו אדם בוגר שנתקע עם תודעה של ילד קטן ומקבל אחריות על דברים גדולים. זהו הכעס של האליטה הישנה. היא מרגישה שהיא לבדה בנתה את המדינה (ניכוס ובלעדיות הקמת המדינה על ידי השמאל בלבד הוא עוד סילוף), אך כיום אין להם שום חזון שמתאים לעם ישראל. תסכול קשה זה גורם להם להטביע את הספינה יחד עם כל הנוסעים.

התהליך של חילופי האליטות מאנשי המפתח הבזים לקודש **לאליטה החדשה המחוברת למסורת ישראל,** הוא מסובך ומסוכן מאוד. האליטה הישנה לא תוותר בקלות על שליטתה, והאליטה החדשה צריכה להיות מקצועית ולהבין איך המערכות עובדות, אך יש לנו סבלנות. החנופה שיש בחלקים בציבור הדתי-לאומי לאליטה הישנה לא תקדם את הספינה לייעודה, משום שאין לאליטה זו חזון או הבנה של ייעודו של עם ישראל. המלחמה שאנו נמצאים בה תקים לנו בע"ה אליטה חדשה, שתחליף בהדרגה את האליטה שהפכה למפלצת.

כך היא גאולתן של ישראל, קמעא קמעא.